

Piotr Ożóg

"Historie z tatarskich stron :
materiały do dziejów ziemi
sokołowskiej", Bartosz Walicki,
Sokołów Małopolski 2013 : [recenzja]

Rocznik Kolbuszowski 14, 379-381

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

[Recenzja]: Bartosz Walicki, *Historie z tatarskich stron. Materiały do dziejów ziemi sokołowskiej*, Sokołów Małopolski 2013, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Sokołowie Małopolskim, ss. 286, ISBN 978-83-927483-5-9

Od wielu lat mieszkańcy Sokołowszczyzny mają szczęście odkrywać przeszłość swojej Małej Ojczyzny dzięki licznym publikacjom wydawanym przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Sokołowskiej bądź Miejską i Gminną Bibliotekę Publiczną w Sokołowie Małopolskim. Ciężar odpowiedzialności za ostateczny kształt tych pozycji spoczywa głównie na barkach dr. Bartosza Walickiego, który je redaguje, dba o ich odpowiedni poziom naukowy i merytoryczny oraz koordynuje wysiłki wydawnicze miejscowego środowiska ludzi zakochanych w historii ziemi, z której wyrośli. Owocem starań dr. Walickiego jest i omawiana przeze mnie książka, wydana przez sokołowską księżnicę, która ma za swój cel przywrócić do szerokiej świadomości lokalnej społeczności wiele epizodów z przeszłości regionu, nieznanych szerzej, które odegrały niegdyś ważną rolę w kształtowaniu lokalnej tradycji i żywo interesowały ludzi swojej epoki. Poznanie owego zakorzenienia jest często kluczowe w zrozumieniu teraźniejszości Sokołowszczyzny, warto więc je odkrywać. Niewątpliwym walor poznawczy ma niżej prezentowane wydawnictwo.

Książka *Historie z tatarskich stron. Materiały do dziejów ziemi sokołowskiej* zawiera wybór tekstów Bartosza Walickiego, które autor zamieszczał w latach 2002-2008 na stronach „Kuriera Sokołowskiego”. Adiustację i korektę pracy wykonała żona autora Ewa Kłeczek-Walicka. Przychylną opinię wydawniczą publikacji przed drukiem sformułował pracownik naukowy KUL dr Sławomir Zych. On też przygotował krótką przedmowę do oma-

wianej książki. Zwrócił w niej uwagę na solidność warsztatu historycznego autora oraz „benedyktyńską dokładność w pozyskiwaniu wiadomości ze źródeł i opracowań”. Uwagę ks. dr. Zycha zwrócił też nieco przewrotny tytuł, sugerujący na pierwszy rzut oka „tatarskość” Sokołowszczyzny. Oczywiście jest to żartobliwe nawiązanie Bartosza Walickiego do utrzymującego się po dziś dzień w społeczności tych terenów przeświadczenia, że część sokołowian ma korzenie tatarskie. Jak zauważył ks. Zych: „dzieje miasta i regionu są przesiąknięte Chrystusową Ewangelią” – trudno więc dziś doszukać się dokumentach z przeszłości tutejszych wyznawców islamu. Warto też podkreślić, że książka ta dedykowana została przez autora jego Ojcu: „Pamięci Leszka Walickiego, miłośnika ziemi sokołowskiej”. Przywołanie zmarłego w 2009 roku społecznika i pasjonata lokalnej przeszłości zwraca tu uwagę na wieloletnie działania Leszka, zmierzające ku popularyzowaniu wiedzy o naszej historii lokalnej. Twórczość Bartosza Walickiego jest więc tu kontynuowaniem dzieła Ojca w umiłowaniu naszej „Małej Ojczyzny”.

Wydawnictwo liczy 285 stron. Stanowi ono 5. numer serii wydawniczej „Biblioteka sokołowska. Seria C: Opracowania”. Książka została wydrukowana w Zakładzie Poligraficznym Zbigniewa Gajka w Mielcu. Opracowania projektu okładki i redakcji technicznej dokonała Marta Kośmider. Prezentowane w książce liczne w biało-czarnych barwach fotografie i dokumenty udostępnił: Jerzy Chorzępa, Bartosz Walicki, ks. Sławomir Zych, a także Archiwum Archidiecezjalne w Przemyśle, Bank Spółdzielczy w Sokołowie Małopolskim, Parafia pw. Św. Jana Chrzyciela w Sokołowie Małopolskim, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Sokołowie Małopolskim oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Sokołowskiej. Pierwszą stronę okładki zdobi zdjęcie ukazujące jarmark z sokołowskiego Rynku pochodzące z lat 30. XX wieku.

Prezentowany tom dotyczy ziemi sokołowskiej w szerokim ujęciu. Poruszone są tu dzieje nie tylko miasteczka Sokołów Małopolski, ale i pobliskich wiosek wchodzących dziś w skład tutejszej gminy: Górna, Nienadówki, Trzebosi, Trzebuski, Turzy i Wólki Niedźwiedzkiej. Ponadto bardziej wnikliwy czytelnik bez trudu odnajdzie informacje dotyczące miejscowości z sąsiednich gmin, które niegdyś mieściły się w historycznych granicach dekanatu sokołowskiego czy tutejszego klucza dóbr: np. Stobiernej czy Kamienia. W skład publikacji wchodzi ponad pięćdziesiąt krótkich tekstów pogrupowanych w 5 działów. Poruszają one kolejno: przeszłość kościelną regionu, miejsca sakralne Sokołowa, życie społeczne i gospodarcze, zagadnienia kulturalne oraz funkcjonowanie rozmaitych organizacji, stowarzyszeń i zespołów. Przemysłany przez autora podział umożliwia sprawne odnalezienie interesujących nas treści.

Na końcu publikacji zamieszczony został skromny dość wybór bibliograficzny, wskazujący źródła i pozycje wydawnicze, z których autor zaczerpnął dane historyczne. Książka celowo nie zawiera przerośniętego aparatu naukowego w postaci przypisów, co sugeruje zamysł popularyzatorski zamieszczonych treści. I rzeczywiście, co zauważyć można w pracy nauczycieli i bibliotekarzy, po tę i inne publikacje wydawane przez sokołowską księżnicę chętnie sięgają osoby zainteresowane historią, uczniowie oraz studenci.